

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

**Comisia pentru comunitățile de români
din afara granițelor țării**

PROCES-VERBAL

a lucrărilor Comisiei din ziua zilele de 06, 07 și 08 februarie 2018

**Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării
și-a desfășurat lucrările în zilele de 06, 07 și 08 februarie 2018**

La lucrările comisiei din ziua de **06 februarie 2018** au participat 12 deputați din totalul de 16 membri:

Constantin Codreanu (PMP) – președinte, Adrian Matei Dobrovie (USR) – vicepreședinte, Sorin Ioan Roman (PSD) – vicepreședinte, Nicolae Velcea (PSD) – vicepreședinte, Nicolae Daniel Popescu (USR) – secretar, Ștefan-Alexandru Băișanu (ALDE), Doru Petrișor Coliu (PMP), Angelica Fădor (PNL), Nicolae Georgescu (PSD), Claudia Gilia (PSD), Costel Lupașcu (PSD), Vasile Alin Văcaru (neafiliat).

Au absentat:

Nicolaie Sebastian Valentin Radu – secretar, Cristian Buican (PNL), Marilen-Gabriel Pirtea (PNL) și Alexandru Mihai Voicu (PNL).

La lucrările Comisiei au participat în calitate de invitați din partea Ministerului pentru Românii de Pretutindeni doamna ministru Natalia-Elena Intotero, domnii secretari de stat Ovidiu-Cristian Iane și Veaceslav Șaramet, domnul subsecretar de stat Victor Ionescu, doamna Secretar General Adelina Palade , domnul Secretar General Adjunct Daniel Teodoru, doamna Raluca Stoica – responsabil relația cu parlamentul și domnul Costin Ciobanu – consilier, din partea Ministerului Justiției a participat domnul Mihai Cucu – consilier, iar din partea Camerei de Cooperare Economică și Culturală Româno- Rusă a participat domnul președinte Teodor Afanasov.

Marti, 06 februarie 2018

Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării și-a desfășurat lucrările în ziua de **06 februarie 2018**, fiind condusă de domnul deputat Constantin Codreanu.

După aprobarea cu unanimitate a ordinii de zi, domnul președinte Constantin Codreanu a dat cuvântul doamnei ministru Natalia-Elena Intotero.

În deschiderea ședinței informale, propunere venită de altfel din partea doamnei ministru Natalia-Elena Intotero, având în vedere că timpul alocat audierilor a fost foarte scurt, domnia sa a reiterat dorința de a fi partener de dialog pentru tot ceea ce înseamnă proiecte care să vină în sprijinul românilor de pretutindeni.

Prezentarea echipei ministeriale a fost un alt punct adus în atenția membrilor Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării de doamna ministru Natalia-Elena Intotero.

Astfel, domnul secretar de stat Ovidiu-Cristian Iane în cadrul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni are în coordonare partea de diaspora de mobilitate și relația cu parlamentul, domnul secretar de stat Veaceslav Șaramet are în coordonare comunitățile istorice și Centenar,

domnul subsecretar de stat Victor Ionescu are în coordonare relațiile interinstituționale, se ocupă cu precădere de Brexit, de tot ceea ce înseamnă președinția Consiliului Uniunii Europene, precum și de tot ceea ce înseamnă relații pe partea de afaceri europene.

După cum a mai precizat doamna ministru Natalia-Elena Intotero din cadrul echipei ministerial mai fac doamna secretar general Adelina Palade, doamna secretar general adjunct Daniela Tudor, precum și consilierii din cadrul Ministerului Românilor de Pretutindeni care au ținut în permanență legătura cu Comisia.

Ședința Comisiei a continuat cu sesiunea de întrebări și răspunsuri.

În deschiderea sesiunii de întrebări, domnul președinte Constantin Codreanu a mulțumit doamnei ministru Natalia-Intotero pentru participarea domniei sale și a echipei ministeriale la această întrevvedere, în opinia sa domnul președinte Constantin Codreanu precizând că anul 2017 a fost un an productiv.

În acest context, domnul președinte Constantin Codreanu a adus în atenție suplimentarea bugetului Ministerului pentru Români de Pretutindeni, precizând, de asemenea, că speră la o nouă suplimentare a bugetului acestui minister la sfârșitul anului 2018, precum și la punerea în practică a prevederilor legii PLx 331/2017, Guvernul și parlamentarii fiind aici pentru implementarea proiectelor venite în sprijinul românilor din afara granițelor țării.

Întrebarea domnului președinte Constantin Codreanu a făcut referire la estimarea unui calendar pentru identificarea unui sediu pentru a avea un Muzeu al Românilor de Pretutindeni în anul 2018, chiar dacă, după cum a menționat domnul deputat Constantin Codreanu, este de apreciat faptul că va avea până atunci o varianta virtuală a acestui muzeu.

În intervenția domniei sale, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a precizat că identificarea sediului pentru desfășurarea activității Muzeului Românilor de Pretutindeni este o prioritate a ministerului.

În acest context doamna ministru Natalia-Elena Intotero a adus în atenția membrilor Comisiei faptul că au fost purtate discuții la nivelul Secretarului General al Camerei Deputaților.

Motivația doamnei ministru Natalia-Elena Intotero de identificare a spațiului în cadrul Parlamentului la nivelul P a fost aceea că este o locație vizitată de foarte mulți turiști străini, aceștia având posibilitatea de a cunoaște îndeaproape modul în care românii noștri de pretutindeni au existat, există, conviețuiesc, pentru cunoașterea numărului acestora, precum și pentru cunoașterea personalităților.

Propunerea domniei sale a fost ca Muzeul pentru Români de Pretutindeni să aibă un spațiu considerabil, cu perete de sticlă pentru o mai mare transparență și atractivitate.

În acest context, doamna ministru Natalia-Elena Intotero lansând un apel membrilor Comisiei pentru implicarea în amenajarea unui spațiu destinat Muzeului Românilor de Pretutindeni de a fi cât mai atractiv și a avea cât mai mult informații pentru finalizarea în acest an a acestui Muzeu.

După cum a mai precizat domnia sa, există posibilitatea și pentru alte locații.

Sărbătorirea Centenarului pe diaspora economică și solicitarea de sprijin în problema actelor de identitate ale românilor din diaspora vis-a vis de pașaportul CRDS și de cartea de identitate, au fost alte subiecte aduse în atenția reprezentanților Ministerului pentru Români de Pretutindeni de domnul deputat Doru-Petrișor Coliu, membru al Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării.

Cu privire la sărbătorirea Centenarului pe diaspora economică, domnul deputat Doru-Petrișor Coliu dorea să știe care este strategia Ministerului astfel încât asociațiile românești din diaspora să sărbătorească Centenarul împreună și nu separat.

În ceea ce privește pașaportul CRDS (pașaportul cetățenilor români cu domiciliul în străinătate - care au titlu de călătorie dar și act de identitate), domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a adus în atenție problema Ordonanței

CRDS, menționând că este anticonstituțională. Explicația domnului deputat Coliu a fost aceea că în momentul în care îți faci pașaport CRDS se anulează buletinul de România. Anulându-ți buletinul de România, majoritatea instituțiilor de stat sau private nu cunosc și nici nu recunosc acest document deținut de românii din afară atunci când vin țară. Pe de altă parte nici țara și nici domiciliul nu sunt trecute.

În acest context domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a menționat că a avut o întrevedere cu Direcția pașapoarte pe această problemă, stabilind, de asemenea, întrevederi cu reprezentanți din mai multe ministere, respectiv reprezentanți ai Evidenței Pașapoarte, Direcția de Frontieră, Direcția Consulară și Ministerul Afacerilor Externe pentru a pune bazele unui document prin care românii pot fi recunoscuți oriunde.

Solicitarea domnului deputat Doru-Petrișor Coliu adresată doamnei ministru Natalia-Elena Intotero este de a avea discuții cu domnul ministru Teodor-Viorel Meleşcanu, ministrul Afacerilor Externe și cu doamna ministru Carmen-Daniela Dan, ministrul Afacerilor Interne pentru a crea un document de identitate corect al românilor, unul cu domiciliul în străinătate și altul cu domiciliul în România, dând ca exemplu modelul maghiar care au 2 cărți de identitate, una de identitate și alta cu domiciliul, ambele având serii.

În acest context, domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a reiterat necesitatea creării unui cadru legal și a unui document de identitate care pot servi românilor. După cum a menționat domnul deputat Doru-Petrișor Coliu din informațiile primite sunt aproximativ 600.000 de persoane care dețin pașapoarte CRDS și nu pot face nimic în România având aceste pașapoarte.

O altă precizare făcută de domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a făcut referire la comunicarea adresei în pașapoartele CRDS. Astfel, după cum a precizat domnia sa, în momentul când se fac aceste pașapoarte nu este comunicat domiciliul. În acest sens, dacă deții o moștenire, ai un proces sau un deces nu poți fi anunțat.

Totodată nu poți fi ales și nu poți candida la o funcție dacă nu ai buletin de România.

În intervenția sa, doamna secretar general al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni, Adelina Palade, a menționat că această problemă a fost o prioritate a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

După cum a precizat doamna secretar general Adelina Palade, din punct de vedere tehnic, la nivel de Secretariat General se cunoaște problema, aceasta fiind gestionată la nivel executiv, încercându-se identificarea de soluții cu Direcția Generală Consulară, având discuții și la Ministerul Afacerilor Interne.

Din punct de vedere politic, domnia sa a precizat că această problemă este integrată și pusă în operă de domnul secretarul de stat Veaceslav - Șaramet.

În ceea ce privește legislația în materie, doamna secretar general Adelina Palade a menționat că aceasta este inflexibilă, schimbarea cadrului legislativ fiind voința Ministerului Afacerilor Externe, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Interne.

În acest context, domnul deputat Coliu a subliniat faptul că pașaportul CRDS nu este în nici o legislație, acesta făcându-se în baza unei legi, lege care contrazice Constituția, prin care se ia dreptul de a fi ales și a alege.

Cu privire la pașapoartele CRDS, domnul secretar de stat Veaceslav Șaramet a precizat că, cetățenii români care au pașapoarte cu domiciliul în străinătate, dacă vin în România și se stabilesc în România pe o perioadă de timp, își pot face cărți de identitate provizorii care le dă dreptul de a alege și a fi ales.

Față de cele menționate anterior, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a asigurat membrii Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării de disponibilitate, menționând că va lua legătura cu Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Afacerilor Interne pentru găsirea unor soluții.

În ceea ce privește Centenarul, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a precizat că acesta este o prioritate.

Documentele de identitate pentru românii din afara granițelor țării au fost alte puncte aduse în atenția reprezentanților Ministerului pentru Românii de Pretutindeni, de domnul președinte Constantin Codreanu.

În acest context, domnul deputat Constantin Codreanu a adus în atenție proiectul legat de valabilitatea pașapoartelor pentru cetățenii români din afara țării, inclusiv pentru cei din România, proiect inițiat de altfel de domnul deputat Constantin Codreanu și subscris de peste 100 de parlamentari.

În același timp domnul președinte Constantin Codreanu și-a exprimat bucuria că ideea a fost preluată de Ministerul de Interne.

În acest context, domnul președinte Constantin Codreanu a solicitat sprijinul doamnei ministru Natalia-Elena Intotero de a îi reaminti doamnei ministru Carmen-Daniela Dan de acest proiect de lege de a deveni lege cât mai curând posibil, chiar dacă mai există în paralel și proiectului domniei sale care va intra în curând în dezbateri la Comisie.

Întrebările domnului deputat Matei-Adrian Dobrovie, vicepreședinte al Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării au făcut referire la măsurile pe care și le propune Ministerul pentru Românii de Pretutindeni pentru combaterea exploatarea prin muncă, precum și a tratamentelor inumane la care sunt supuși cetățenii români din țări precum Italia, Spania, Germania. După cum a precizat domnul vicepreședinte Matei-Adrian Dobrovie este o problemă dureroasă, foarte actuală, văzând în fiecare zi relatări ale presei pe aceste teme în care românii trăiesc și lucrează în condiții mizere.

De asemenea, deputatul Matei-Adrian Dobrovie dorea să știe și demersurile pe care Ministerul pentru Românii de Pretutindeni intenționează să le ia pentru deschiderea de info-chioșcuri pentru românii aflați în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord , precum și obiectivele Ministerului

pentru Românii de Pretutindeni pentru informarea românilor din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord cu privire la Brexit.

Nu în ultimul rând întrebările domnului vicepreședinte Matei-Adrian Dobrovie au făcut referire la cazul Smicală, în aceste context domnia sa făcând o scurtă informare cu privire la acest caz, precum și cazul familiilor de români sau probleme cu copii luați în străinătate din diferite țări, personal ocupându-se de mai multe cazuri, soluțiile fiind foarte puține, dat fiind legislația țărilor respective.

Interesul domnului vicepreședinte Matei-Adrian Dobrovie a făcut referire și la constituirea unui fond de asistență juridică pentru astfel de cazuri, propunere făcută, de altfel, după cum a precizat domnia sa domnului ministru Teodor-Viorel Meleşcanu, având în vedere că în legislația actuală românească sunt acoperite numai cazurile de români amenințați cu pedeapsa cu moartea, dar nu se acoperă și astfel de cazuri în care părinții nu au mijloacele financiare ca să își permită un avocat.

În acest context, domnul deputat Matei-Adrian Dobrovie a dat exemplu cazul românului din Indonezia.

Ca ultimă întrebare a domniei sale a fost unificarea programei de învățământ, o problemă veche din Ucraina, mai precis din regiunea Odessa. Ce intenționează să facă Ministerul pentru Românii de Pretutindeni pentru ca această programă să fie unificată și să ne aflăm în situația că în Odessa este recunoscută limba moldovenească și se face această divizare artificială între limba română și limba moldovenească.

Întrebarea domnului vicepreședinte Matei Adrian Dobrovie a fost cum va negocia Ministerul pentru Românii de Pretutindeni, sau dacă va ridica problema în cadrul negocierii protocolului pe educație, care se discută la nivel bilateral între România și Ucraina și la nivel de Ministerul pentru Românii de Pretutindeni și la nivel de Minister al Afacerilor Externe.

Cu privire la combaterea exploatării prin muncă, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a precizat că își propune să acționeze pe două paliere: continuarea acelor campanii de informare atât prin intermediul

site-ului, cât și prin tot ceea ce înseamnă parte de on-line și nu numai, făcând apel și către mass-media de limba română.

În cadrul acestor campanii de informare, domnia sa și-a propus continuarea proiectelor de a avea întâlniri cu cât mai mulți români și aici în țară, considerând a fi important când doresc să plece, și cum doresc să plece, în primul rând pe parte de diasporă de mobilitate; după ce termină un liceu sau după ce termină o facultate, pericolul fiind foarte mare să plece fără să fie informați.

În opinia domniei sale, consideră oportune aceste campanii care sunt derulate în parteneriat cu ministerele de resort, cu Ministerul Educației, considerând că trebuie să fie prezenți în cât mai multe județe ale țării, în acest context solicitând sprijinul parlamentarilor, în special prin prezența deputaților de diaspora care cunosc astfel de cazuri, pentru a încerca să tragă un semnal de alarmă și de sensibilitate.

De asemenea, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a adus în atenția membrilor Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării discuția purtată cu doamna Prim-Ministru Vasilica-Viorica Dăncilă, în care propunea ca în momentul în care un ministru are o deplasare în străinătate, indiferent de domeniul de activitate al acestui ministru, acest ministru trebuind să prevadă în agenda de lucru 2-3 ore pentru a avea o întâlnire tehnică pe domeniul său de activitate cu cei care doresc să vină (mass-media de limba-română, mediul asociativ, bineînțeles în colaborare și într-o permanentă legătură cu misiunea diplomatică).

În opinia domniei sale, consideră că printre astfel de activități și acțiuni ar putea preveni mai bine și ar putea scădea numărul cazurilor cu care ne-am confruntat și cu care ne confruntăm.

Pe partea de Marea Britanie și de Brexit, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a informat membrii Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării cu privire la întâlnirea pe care a avut-o săptămâna trecută cu Excelența Sa domnul ambasador Dan Mihalache,

domnia sa aflându-se în țară, având o discuție pe ceea ce înseamnă situația la zi a comunităților de românilor din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

De asemenea, domnia sa a mai informat membrii Comisiei despre eforturile care se fac pentru a avea un atașat pe probleme de diaspora în UK, în acest context încurajându-l pe domnul subsecretar de stat Victor Ionescu să i-a cuvântul în cazul în care dorește să adauge ceva pe această problematică.

După cum a menționat doamna ministru Natalia-Elena Intotero este foarte important de a avea în permanență un contact cu comunitățile de români, și pe lângă aceste info-chioșcuri dorind să aibă sesiuni în direct realizate cu românii din afara granițelor și în special din Marea Britanie, realizate prin intermediul internetului pe anumite teme de activitate.

În ceea ce privește cazul doamnei Camelia Smicală și nu numai, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a informat membrii Comisiei că acum câteva zile a fost contactată și de alte persoane din afară cu situații similare cazului Smicală.

În acest context domnia sa a precizat că legislația țărilor nordice este foarte aspră în acest domeniu, menționând că este foarte importantă colaborarea cu Ministerul Afacerilor Externe și numai.

În ceea ce privește constituirea unui fond de asistență juridică doamna ministru Natalia-Elena Intotero a menționat că este o idee bună fiind întru totul de acord, menționând în același timp că va lua legătura cu domnul ministru Teodor-Viorel Meleşcanu în acest sens.

După cum a precizat domnia sa a fost că, ceea ce poate face Ministerul pentru Românii de Pretutindenii în astfel de cazuri este de a acorda sprijin financiar pentru plata avocatului.

Cu privire la Ucraina, doamna ministru Natalia-Elena Intotero și-a exprimat interesul, precizând că urmărește cu atenție ce se întâmplă în Ucraina, menționând în același timp că, cu o zi înainte a fost semnat un memorandum pentru recunoașterea diplomelor.

După cum a precizat domnia sa, printre primele întrevederi de la preluarea mandatului au fost cele cu reprezentanții Ministerului Afacerilor pentru a demara procedurile pentru burse, în acest context, lansând un apel domnilor deputați de a veni în sprijin cu mediul asociativ din Ucraina pentru a face cât mai repede selecția și a încerca să demareze proiectul, trebuind fiind implementat până la sfârșitul anului școlar 2017 -2018.

Tot pe Ucraina, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a informat membrii Comisiei că a avut discuții pentru casa lui Casa Aron Pumnu, a demarat și pentru centru de informare din Ucraina.

Revenind la subiectul acordării burselor, domnul președinte Constantin Codreanu a precizat că speră că toți sunt conștienți că Hotărârea de Guvern dată pe 25 ianuarie este doar o soluție de etapă, nerezolvând sub nici o formă întreagă problema care există acolo pentru că vor fi vizați de aceste burse doar 5% dintre cei care ar trebui să beneficieze, iar în cadrul Comisiei va pleda ca poziția statului român să tindă cel puțin spre acordarea burselor identitare pentru toți elevii români din această zonă.

Întrebarea domnului deputat Ioan-Sorin Roman a făcut referire la existența intenției de lansare a unei sesiuni de depunere de proiecte legate și de Centenar în cadrul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

După cum a precizat, doamna ministru Natalia-Elena Intotero, în anii anteriori a existat o sesiune deschisă pentru depunerea proiectelor pe toată perioada anului și ca în orice instituție la sfârșitul anului calendaristic se face o evaluare cum a fost în anul respectiv și ce se poate face pentru a fi mai bine.

În urma evaluării s-a constatat că s-a efectuat 98% din execuția bugetară, însemnând că se merge foarte bine pe aceasta direcție, menționând în același timp că ar trebui să existe un fapt prevăzut pentru data de 1 noiembrie.

În ceea ce privește evaluarea unui proiect, doamna ministru Natalia Elena Intotero a menționat că aceasta durează între 2-3 săptămâni după care urmează sesiunea de finanțare, apoi derularea proiectului.

După cum a precizat domnia sa, anul acesta fiind anul Centenar, pe toată această perioadă anului vor fi foarte multe proiecte dar vor fi și foarte multe activități cu cât se apropie luna decembrie.

În acest an, dorința doamnei ministru Natalia-Elena Intotero este ca, în cazul în care nu se confruntă cu alte dificultăți, acest ghid de finanțare și proiecte de finanțare pe următorul an, să fie dat în consultare după aprobarea bugetului pentru a începe activitate de finanțare de la 1 ianuarie.

În acest context domnia sa a solicitat sprijinul domnilor deputaților în dialogul cu mediul asociativ, pentru a nu se înțelege că se dorește oprirea finanțării.

Pentru Centenar, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a menționat că există o prioritate, proiectele putând fi depuse.

Domnul deputat Nicolae Daniel Popescu, secretarul Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării, dorea să știe dacă există o evidență a proiectelor start-up Diaspora deja implementate și dacă doamna ministru Natalia-Elena Intotero se gândește să sprijine promovarea acestui tip de proiect prin intermediul acțiunilor pe care le desfășoară în continuare, în străinătate.

În ceea ce privește prevenirea situațiilor de exploatare a românilor în străinătate, subiect adus în atenția membrilor Comisiei și a reprezentanților Ministerului pentru Românii de Pretutindeni de către domnul vicepreședinte Matei-Adrian Dobrovie, domnul secretar Nicolae Daniel Popescu a făcut ca mențiune prevenția. În acest context domnia sa a menționat a nu se înțelege prevenția ca promovare.

Mențiunea a fost adusă în atenție având în vedere că s-a confruntat cu anumite situații în care unii cetățeni din mediul public și privat au înțeles prevenția ca promovare.

În acest context, deputatul Nicolae Daniel Popescu a subliniat că trebuie avut în vedere cum anume facem prevenția, iar în cazul în care se dorește plecarea în străinătate trebuind fi oferite toate informațiile. De asemenea, domnia sa a mai precizat că trebuiesc verificate și județele care

au cea mai mare pondere de persoane implicate în exploatarea ale românilor în străinătate.

Față de cele menționate, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a propus ca în deplasările din țară să participe și parlamentari, însoțiți și de specialiști ai ministerelor de resort.

De asemenea, domnia sa a mai precizat că trebuie gândită și perioada de efectuare a deplasărilor, menționând perioada de vacanță, august-septembrie.

În acest context, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a adus în atenția membrilor Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării și faptul că cei care au un loc de muncă stabil în străinătate, și au carte de muncă nu doresc să participe la aceste campanii de informare, dar prin intermediul Ministerului Educației pot avea o colaborare. De asemenea, domnia sa a mai precizat că expertiza parlamentarilor este foarte importantă.

Având în vedere cele precizate de doamna ministru Natalia-Elena Intotero, domnul deputat Doru-Petrișor Coliu a adus în atenția reprezentanților Ministerului pentru Românii de Pretutindeni faptul că dreptul de deplasare a parlamentarilor de diaspora este îngrădit, deputații de diaspora putând efectua doar o deplasare pe lună, în acest context solicitând sprijinul ministerului.

În ceea ce privește implementarea proiectelor Start-up Diaspora, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a precizat că dorește să țină legătura cu Ministerul Fondurilor Europene pentru identificarea cât mai multor persoane care doresc să plece în străinătate.

Revenind la campaniile de informare, domnul secretar Nicolae Daniel Popescu a adus în atenție faptul că participarea la aceste campanii de informare este scăzută.

În acest context, domnia sa propune ca aceste campanii de informare să se facă în cadrul unui târg, Ministerul pentru Românii de Pretutindeni

putând participa cu un astfel de stand pentru a discuta cu persoanele venite la evenimente ce mi vin în mod special pentru informare.

În opinia doamnei ministru Natalia-Elena Intotero propunerea venită din partea domnului secretar Nicolae-Daniel Popescu i se apare bună, precizând că va discuta cu ministerele de resort.

Domnul deputat Ștefan-Alexandru Băișanu, membru al Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării, a readus în atenția membrilor Comisiei și a reprezentanților Ministerului pentru Românii de Pretutindeni situația critică cu care se confruntă comunitățile români din comunitățile istorice, reiterând propunerea de găsire a unei soluții pe cale diplomatică pentru românii din Ucraina, Cernăuți, unde aceștia au fost agresați, abuzați. De asemenea, domnul deputat Ștefan-Alexandru Băișanu dorește de a se lua o poziție oficială față de situația relatată anterior.

În acest context, domnia sa a făcut o scurtă prezentare domnului Tudor Afanasov, participant în calitate de invitat și cetățean de origine lipoveană. În scurta prezentare, domnul deputat Ștefan-Alexandru Băișanu a precizat că domnul Dumitru Atanasov a primit cu câteva zile în urmă un grup de români rămași în Tomsk, teritoriu din Siberia, grup care a rămas acolo după cel de-al doilea război mondial, subliniind în același timp existența a peste 8000 de români, moldoveni și bucovineni rămași ca prizonieri, o parte dintre aceștia întorcându-se, dar nu foarte mulți, ceilalți rămânând acolo, interesantă fiind existența unui ONG .

Propunerea domnului deputat Ștefan-Alexandru Băișanu a fost de a se efectua o vizită de lucru în zonă în care se găsesc aceștia.

În scurta intervenție, domnul Tudor Afanasov a adus în atenția membrilor Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării și a reprezentanților Ministerului pentru Românii de Pretutindeni, faptul că în Tomsk există cea mai mare diasporă românească, din păcate acolo mergând mai mulți deportați, lipoveni fiind relocați.

În ceea ce privește comunitatea din Tomsk, domnul Tudor Afanasov a precizat că abia acum a început să se reîntregească, din păcate, sentimentul

eu sunt moldovean, eu sunt român a ajuns și acolo, asistând în momentul de față la o luptă între frații de același sânge, care în loc să spună da toți suntem români, ei spun că aparțin de două state diferite.

În ceea ce privește declarația fondatorului acestei organizații, domnul Tudor Afanasov a precizat că acesta a spus că bunicii noștri chiar dacă erau din Basarabia, chiar dacă erau din Bucovina, ei tot se refereau la România, țara lor era România.

De asemenea, domnia sa a mai precizat că din păcate, actualmente situația lor schimbându-se puțin, ei neavând nevoie de un sprijin foarte mare, o parte din ei fiind oameni de afaceri, de fapt domnul Eugen este urmașul unor români deportați în acea zonă, considerând că trebuie să facă ceva pentru continuarea promovării identității românești, a culturii noastre.

După cum a precizat domnul Tudor Afanasov, îmbucurător este faptul că în momentul de față Uniunea Naționalităților din Tomsk a recunoscut imediat această organizație ca organizație etnică, îi sprijină cu diverse fonduri, dar consideră că un sprijin din partea română ar fi binevenit, mai mult ar ajuta să promoveze cultura românească în acea zonă atât de îndepărtată prin proprii conaționali.

În același timp domnul Tudor Afanasov a mai adus în atenție și faptul că acești conaționali deja și-au înființat o formație acolo, au un ansamblu de copii, au început să învețe limba română cu manuale editate în momentul de față de pe internet, și-au înființat un centru, denumirea organizației Centrul Cultural Român Casa Mare, reunind pe toți.

Rugămintea organizației este dacă pot fi sprijiniți fie să viziteze România, sau să se efectueze o vizită de lucru în Tomsk, să se vadă ce au ei, sau, fiind anul Centenarului, cu acordul autorităților Federației Ruse, aliatele României în anul 1918, să se sărbătorească Marea Unire în Tomsk, alături de românii de acolo.

În încheierea scurtei prezentări, domnul Tudor Afanasov a menționat că prin organizația pe care o reprezintă ține legătura cu românii nu numai din această regiune îndepărtată, dar și cu românii din alte zone,

mulțumindu-i în același timp domnului deputat Ștefan-Alexandru Băișanu care de fiecare dată a reacționat atunci când i-a fost transmis un mesaj al românilor din anumite zone, chiar din vecina noastră Transnistria.

În acest context, domnul Tudor Afanasov i-a propus doamnei ministru Natalia-Elena Intotero de a se efectua o vizită de lucru în Transnistria, pentru a se întâlni cu românii și autoritățile de acolo.

În privința cărților, discurile și datele de contact, domnul Dumitru Atanasov a precizat că și acestea sunt la fel de importante.

În acest context, domnul președinte Constantin Codreanu a dorit să afle dacă domnul Tudor Afanasov a luat legătura cu Excelența Sa, domnul Vasile Soare, ambasador al României în Federația Rusă, de altfel un diplomat extraordinar, după cum a precizat domnul președinte Constantin Codreanu.

Domnul Tudor Afanasov a menționat că, în conformitate cu scrisoarea transmisă de comunitate organizației, aceștia au luat legătura cu Excelența Sa, domnul ambasador Vasile Soare, dar din păcate, Excelența Sa nu s-a putut deplasa într-o zonă atât de îndepărtată, posibil din lipsă de buget, în acest context, domnul Afanasov propunând suplimentarea bugetului ambasadei și a personalului.

Înainte de a îi da cuvântul doamnei deputat Claudia Gilia, membru al Comisiei, domnul președinte Constantin Codreanu a dorit să completeze cu expunerea domnului deputat Ștefan-Alexandru Băișanu, la care a precizat că subscrie fără rezervă, spunând că tocmai a primit o informație care face și mai neagră situația din Ucraina, și anume că Departamentul Regional de Învățământ Cernăuți a decis să acorde sporuri salariale pentru profesorii români care vor alege să predea și limba română și în limba ucraineană, cu 30%.

În acest context domnul președinte Constantin Codreanu consideră că trebuie să fim insistenți, să încercăm cu puținul pe care îl avem la Minister susținerea acestor cadre didactice.

Doamna deputat Claudia Gilia, membru al Comisiei, în scurta intervenție a mulțumit în primul rând doamnei ministru Natalia-Elena Intotero pentru promisiunea ținută de a fi prezentă împreună cu reprezentanții Ministerului la ședința Comisiei, dorind să afle în același timp dacă are un plan de acțiune, cu privire la celebrarea pe 27 martie a.c. a unirii Basarabiei cu România sau dacă are propus acest lucru.

Doamna ministru Natalia-Elena Intotero a precizat că are un plan de acțiune pentru data de 27 martie, în acest context menționând că domnul secretar de stat Veaceslav Șaramet va completa, informând în același timp membrii Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării că a primit invitația din partea doamnei ministru a Republicii Moldova de a fi prezentă în acea perioada și în data de 1 martie, domnia sa menționând că va da curs invitației în măsura disponibilității.

În ceea ce privește Republica Moldova și Ucraina, și în general pentru comunitățile istorice, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a informat ca în scurt timp va începe demararea proiectelor de finanțare.

De asemenea, domnia sa a menționat că printre priorități se află și deplasările în comunitățile istorice, fiind în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe pentru aprofundarea și soluționarea problemelor.

Referitor la unificarea programei pe Ucraina, problemă legată de limba moldovenească a fost un alt subiect adus în atenție de către domnul vicepreședinte Matei-Adrian Dobrovie.

Doamna ministru Natalia-Elena Intotero a precizat că va face demersuri împreună cu Ministerul Afacerilor Externe, menționând în același timp că după cum se știe Ucraina a ratificat Cartea și pentru recunoașterea limbilor.

De asemenea, domnia sa a precizat că va ține permanent contact pentru a găsi cele mai bune soluții.

Revenind la data de 27 martie, a.c., subiect adus în atenția de către domnul președinte Constantin Codreanu, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a adus în atenția membrilor Comisiei pentru comunitățile de români

din afara granițelor țării una dintre acțiunile proprii ale Ministerului pentru Românii de Pretutindeni, acela de a reuni toată mass-media de limbă română din comunitățile istorice, de a le face invitația de a-i aduce în țară, de a realiza un proiect pe o durată de 3-4 zile, în primul rând să aibă posibilitatea să aibă un schimb de experiență cu mass-media din România, să vizite trusturi gen TVR, TVR Internațional, Radio România Actualități, Agerpres.

De asemenea, domnia sa și-ar dori o întrevedere cu parlamentarii din partea mass-mediei de limbă română din comunitățile istorice, o întâlnire la nivel de Camera Deputaților și Senat, o vizită la președinție, o întrevedere cu doamna Prim-Ministru Vasilica-Viorica Dăncilă la Guvern, o vizită la sediile Ministerului pentru Românii de Pretutindeni, o vizită documentară în București, după care ar dori să organizeze un info-trip înspre Curtea de Argeș cu vizitarea mormântului Maiestății Sale Regale Regele Mihai I al României, continuând spre Horezu, Tg-Jiu, se poate continua spre Sarmisegetuza și să culmineze la Alba-Iulia.

După cum a menționat doamna ministru Natalia-Elena Intotero acesta este un gând, un proiect la care se lucrează.

În acest context, domnul secretar de stat Veaceslav Șaramet a menționat că, încă de la numirea doamnei Natalia-Elena Intotero ca ministru al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni, printre prioritățile doamnei ministru s-au numărat pe lângă evenimentele ce țin de Ucraina și comunitățile istorice au fost și întrebarea legată de Republica Moldova, inclusiv de evenimentele ce țin de evenimentele din 27 martie.

De asemenea, domnul secretar de stat Veaceslav Șaramet a mai adus în atenția membrilor Comisiei și proiectul cu mass-media, în acest context menționând că speră în sprijinul parlamentarilor și a contactelor pe care le dețin, precum și pe sprijinul comunităților istorice.

Ideea organizării unui eveniment și la Chișinău în 27 martie a fost un alt punct adus în atenție de către domnul secretar de stat Veaceslav Șaramet.

Domnia sa a precizat că a discutat și cu doamna ministru Natalia-Elena Intotero despre organizarea unui eveniment în aceasta perioada și la Chișinău, deoarece, conform celor menționate este important ca în acea săptămână să fie prezenți și la Chișinău, iar în funcție de disponibilitatea doamnei ministru și a echipei guvernamentale vor fi prezenți și peste Prut.

Subiectul Proiectul Centenarul Înfrățirii a fost un alt punct adus în atenția membrilor Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării de către doamna ministru Natalia-Elena Intotero.

Revenind la subiectul mass-mediei, domnul președinte Constantin Codreanu a propus crearea unui spațiu a româno-foniei, pe modelul francofoniei, pentru că, conform celor menționate de domnul președinte Constantin Codreanu avem comunități istorice în care există jurnaliști de limba română.

În acest context domnul președinte Constantin Codreanu a adus în atenția membrilor Comisiei și a reprezentanților Ministerului pentru Români de Pretutindeni informarea neoficială cu privire la acceptul unei ședințe solemne a celor două Camere ale Parlamentului României care va avea loc pe data de 27 martie.

De asemenea, domnul președinte Constantin Codreanu a invitat reprezentanții Ministerului pentru Români de Pretutindeni în data de 24 martie la evenimentul care se va desfășura la Palatul Parlamentului, eveniment al Asociației Pro-Basarabia și Bucovina.

Informarea domnului președinte Constantin Codreanu a continuat cu acțiunea publică care va avea loc la Chișinău în data de 25 martie, în care vor ieși în stradă pentru a cere reunificarea.

În acest context, domnul președinte Constantin Codreanu speră ca aceste întruniri să continue pentru că sunt multe subiecte de discutat, menționând aici asupra abordării subiectului spațiului informal comun România-Republica Moldova, subiect extrem de important, proiect lansat de fostul ministru delegat domnul Dan Stoenescu, dar care nu a fost abordat nici de doamna Maria Ligor și nici de doamna ministru Andreea Păstârnac.

În încheiere domnul președinte Constantin Codreanu a dorit ca doamna ministru Natalia-Elena Intotero să ajungă și la Chișinău în acest an.

În acest context, doamna ministru a precizat că va face tot posibilul să ajungă la Chișinău anul acesta, menționând că a primit mai multe invitații.

De asemenea, doamna ministru Natalia-Elena Intotero a precizat că își dorește un permanent dialog, precum și o întrevedere o dată pe lună.

Posibilitatea demarării unui așa numit consiliu al miniștrilor, consiliu care există, de altfel, în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, unde periodic toți foștii miniștri ai afacerilor externe sunt solicitați la întrevederi, la discuții, fiecare dintre ei venind cu propuneri, a fost un alt subiect adus în atenție de către doamna ministru Natalia-Elena Intotero.

Ședința Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării a continuat cu dezbaterile asupra Proiectului de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.65/2017 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr.21/1991(PLx422/2017), asupra Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr.21/1991 (Plx430/2017), precum și cu dezbaterile asupra Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr.21/1991(Plx439/2017) .

Având în vedere ca obiectul de reglementare al inițiativelor legislative intră în competența Autorității Naționale și a Ministerului Afacerilor Interne, membrii Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor au hotărât cu unanimitate de voturi a celor prezenți continuarea dezbaterilor în ședința următoare, precum și invitarea reprezentanților Autorității Naționale pentru Cetățenie și a reprezentanților Ministerului Afacerilor Interne la următoarea ședință.

Miercuri, 07 februarie 2018 și Joi, 08 februarie 2018

Studiu individual.

**PREȘEDINTE,
Constantin CODREANU**

**SECRETAR,
Nicolae Daniel POPESCU**

Consilier parlamentar,
Mona-Valentina ALESANDRU